

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ŠEŠTUOJU¹
SKYRIUMI ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-157 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 369 IR 589
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TAP NR. 16-768(5); TAIS NR. 17-8020(5))**

2017-11-08 Nr. NV-2832

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija (AM).

2. Projekto tikslas – aiškiau reglamentuoti žmogaus palaikų vežimo klausimus ir nustatyti atsakomybę už Žmonių palaikų laidojimo įstatymo reikalavimų pažeidimus.

3. Dabartinė situacija:

- 2016 m. kovo 17 d. Seimas priėmė Žmonių palaikų laidojimo įstatymo (toliau – ŽPLĮ) 22 straipsnio pakeitimo įstatymą, kuriame nustatyta, kad:
 - žmogaus palaikai į užsienio valstybes vežami turint Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduotą leidimą vežti mirusiojo kūną (*laissez-passer*);
 - žmogaus palaikų pirminis vežimas atliekamas gavus Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą mirties liudijimą;
- 2017 m. sausio 1 d. kartu su pakeistu ŽPLĮ įsigaliojo ir Civilinės būklės aktų registravimo įstatymas, pagal kurį mirties liudijimo atsisakoma ir jis neišduodamas, o vietoj jo išduodamas medicininis mirties liudijimas (išduoda asmens sveikatos priežiūros įstaigų gydytojai);
- kadangi nuo 2017 m. sausio 1 d. mirties liudijimai neišduodami ir žmogaus palaikų pirminio vežimo negalima atlikti turint mirties liudijimą, ŽPLĮ nuostatos neįgyvendinamos;
- Seimo Aplinkos apsaugos komitetas pasiūlė AM iki 2017 m. rugsėjo 10 dienos parengti ir teikti Seimui svarstyti ŽPLĮ projektą, kuriame būtų suderintos su žmonių palaikų gabenimu ir kremavimo veiklos vykdymu susijusios nuostatos. Esant reikalui, parengti teisės aktų pakeitimus, numatančius administracinę atsakomybę už ŽPLĮ nustatytus reikalavimų pažeidimus.

4. Projekto esmė – siūlomi esminiai pakeitimai:

- **patikslinami atvejai, kada draudžiama kremuoti žmogaus palaikus** – jei medicininame mirties liudijime pažymėta, kad yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme (nustatyta arba įtariama smurtinė mirtis, mirtis įvyko viešoje vietoje, nenustatyta mirusiojo asmenybė, neaiški mirties priežastis ir kt.) ir negautas rašytinis prokuroro sutikimas kremuoti;
- **patikslinamos laidojimo paslaugų teikėjo pareigos**:
 - privaloma atsisakyti vežti žmogaus palaikus kremuoti, jei yra atvejai, dėl kurių palaikai negali būti kremuoti (pvz. asmuo yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo, tarp artimų giminių yra kilęs nesutarimas dėl kremavimo, nenustatyta mirusio asmens tapatybė, jei medicininame mirties liudijime yra žyma apie atvejus nurodytus Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme ir kt.);

- privaloma raštu informuoti kremavimo įmonę apie nesutarimus tarp giminaičių dėl kremavimo, jei mirusysis yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo;
- **patikslinami žmogaus palaikų vežimo reikalavimai:**
 - į užsienio valstybes, 1973 m. spalio 26 d. Strasbūre priimto Susitarimo dėl mirusiųjų kūnų pervežimo (toliau – susitarimas) šalis, vežami turint dokumentą – mirusiojo kūno *laissez-passer*;
 - į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, vežami apie tai informavus Vyriausybės įgaliotą instituciją;
 - Lietuvoje žmogaus palaikai (išskyrus iš užsienio valstybių įvežtus žmogaus palaikus) vežami laidoti ar kremuoti turint medicininį mirties liudijimą;
- **susiję su sąvokomis:**
 - patikslinama termino „žmogaus palaikų pirminis vežimas“ apibrėžtis - apimant ir žmogaus palaikų gabenimą (ne karste) iki balzamavimo;
 - apibrėžiama „žmogaus palaikų vežimas kremuoti“ sąvoką;
- **nustatomos ekonominės sankcijos juridiniams asmenims už kremavimo veiklos pažeidimus:**
 - kremavimo veiklos vykdymą be licencijos (nuo 2000 iki 4000 eur);
 - žmogaus palaikų kremavimą, esant aplinkybėms, kai privaloma atsisakyti kremuoti žmogaus palaikus (nuo 1600 iki 2000 eurų);
 - kremavimo procedūros reikalavimų nesilaikymą, kremavimo atvejų neregistravimą arba registravimą pažeidžiant nustatytus reikalavimus, su kremavimu susijusių dokumentų nesaugojimą (nuo 300 iki 620 eurų);
 - kremavimo veiklos vykdymą pažeidžiant aplinkosaugos reikalavimus (nuo 1500 iki 2000 eurų);
- **nustatoma administracinė atsakomybė fiziniams asmenims:**
 - už kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo reikalavimų pažeidimus (asmenims nuo 30 iki 60 eurų, juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 60 iki 120 eurų);
 - už žmogaus palaikų vežimą transporto priemonėmis, kurios neatitinka nustatytų reikalavimų (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 90 iki 150 eurų ar vairuotojams nuo 30 iki 90 eurų);
 - už žmogaus palaikų vežimą į užsienio valstybes, susitarimo šalis, neturint dokumento - mirusiojo kūno *laissez-passer* (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 120 iki 240 eurų ar vairuotojams nuo 60 iki 120 eurų);
 - už žmogaus palaikų vežimą į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, apie tai neinformavus Vyriausybės įgaliotos institucijos (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 120 iki 240 eurų ar vairuotojams nuo 60 iki 120 eurų);
 - už žmogaus palaikų vežimą laidoti ar kremuoti neturint medicininio mirties liudijimo (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 120 iki 240 eurų ar vairuotojams nuo 60 iki 120 eurų);
 - už žmogaus palaikų vežimą kremuoti, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti vežti kremuoti žmogaus palaikus (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 1000 iki 1600 eurų ar vairuotojams nuo 600 iki 1000 eurų);
 - už kremavimo veiklos vykdymą be licencijos (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 1000 iki 1600 eurų);
 - už žmogaus palaikų kremavimą, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti kremuoti, arba kremavimo procedūros nesilaikymo (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 1000 iki 1600 eurų);
 - už kremavimo procedūros reikalavimų nesilaikymą, kremavimo atvejų neregistravimą arba registravimą pažeidžiant nustatytus reikalavimus, su kremavimu susijusių dokumentų nesaugojimą (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 140 iki 300 eurų);

- už aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms pažeidimus (juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo 1000 iki 1500 eurų);
- **nustatoma, kad administracinių nusižengimų teiseną pradeda, administracinių nusižengimų tyrimą atlieka ir administracinių nusižengimų protokolus surašo:**
- aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai;
- Nacionalinio visuomenės sveikatos centras;
- Policija.

5. Derinimas:

- **suderinta** su Susisiekimo ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Ūkio ministerija, Generalinė prokuratūra, Valstybinė mokesčių inspekcija, Muitinės departamentu, Policijos departamentu ir Europos teisės departamentu;
- **iš esmės suderinta** su Sveikatos apsaugos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija (tarp šių institucijų vyksta diskusija dėl atvejų, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo nedelsdamas pranešti apie tai policijai (šiais atvejais draudžiama ir kremuoti). Šiuo metu Sveikatos apsaugos ministerija rengia Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo projektą, kuriame ir bus apsispręsta dėl šių atvejų);
- **Lietuvos pramonininkų konfederacijos nuomone siūlymas** diferencijuoti žmogaus palaikų gabenimą į valstybes pasirašiusias susitarimą ir nepasirašiusias, **gali sukelti teisinių problemų, būtų taikomos skirtingos procedūros**. Be to, **nepritaria siūlymui atsisakyti rašytinio leidimo** vežant palaikus į valstybes nepasirašiusias susitarimo (projekte numatytas tik informavimas apie vežimą). Į pastabas neatsižvelgta, nes vežant palaikus į užsienio valstybes ne susitarimo šalis, reikalavimas turėti *laissez-passer* dokumentą yra perteklinis, didinantis administracinę naštą ūkio subjektams;
- **Teisingumo ministerijos pastabos** – diskutuotina, ar visais nurodytais atvejais reikalingas prokuroro sutikimas kremuoti palaikus (ypač, kai ikiteisminis tyrimas būtų nutrauktas), svarstyтина, ar medicininiam mirties liudijime atskira žyma nebūtų perteklinė. AM į šiuos siūlymus neatsižvelgė argumentuodama, kad siekiama sudaryti galimybę kremuoti palaikus nesulaukus ikiteisminio tyrimo pabaigos, medicininiam mirties liudijime atskira žyma reikalinga siekiant išvengti atvejų, kai draudžiami kremuoti palaikai būtų kremuojami;
- suinteresuotų institucijų **pastabos aptartos tarpinstituciniuose pasitarimuose;**
- Vyriausybės kanceliarijos **Teisės grupės esminių pastabų ir pasiūlymų neturi.**

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatom – įstatymų projektai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – pritariame teikiamiems įstatymų projektams ir siūlome juos svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Gina Gajauskienė

Gina Gajauskienė, tel. 870663765, el. p.
gina.gajauskiene@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-11-03

Nr. (14-3)-D8-4341

I

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ TEIKIMO

Aplinkos ministerija teikia Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo šeštuoju¹ skyriumi įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017-09-21 išvadoje Nr. NV-2407 pateiktas pastabas, taip pat įvertinti Teisės grupės 2017-10-17 išvadoje Nr. NV-2641 ir Politikos įgyvendinimo grupės 2017-10-19 pažymoje Nr. NV-2655 pateikti pasiūlymai.

Atsižvelgiant į Teisės grupės 2017-10-17 išvadoje pateiktą 1 pastabą, „objektyviai įvertinti, ar esant visoms sąlygoms, nustatytoms Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo (toliau – Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo) 12 straipsnio 2 dalyje, turėtų būti draudžiama kremuoti žmogaus palaikus“, Aplinkos ministerija organizavo suinteresuotų institucijų pasitarimą (protokolas pridedamas).

Vertindami Teisės grupės 2017-10-17 išvadoje pateiktą 2 pastabą, atkreipiame dėmesį, kad Įstatymų projektai 2017-06-21 Aplinkos ministerijos raštu Nr. (14-3)-D8-4449 buvo išsiųsti derinti suinteresuotoms institucijoms (Sveikatos apsaugos, Susisiekimo, Ūkio, Vidaus reikalų, Užsienio reikalų ministerijoms, Generalinei prokuratūrai, Valstybinei mokesčių inspekcijai, Muitinės departamentui, Policijos departamentui, Europos teisės departamentui, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos ritualinių paslaugų asociacijai) ir 2017-07-20 raštu Nr. (14-3)-D8-5022 – Teisingumo ministerijai. Nesuderintoms pastaboms aptarti 2017-08-21 įvyko pasitarimas su institucijų, su kurių pastabomis Aplinkos ministerija nesutiko, atstovais (Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento, Muitinės departamento, Lietuvos pramonininkų konfederacijos). Į minėtą pasitarimą Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai neatvyko. 2017-08-29 įvyko pasitarimas su Teisingumo ministerijos atstovu nesuderintoms pastaboms aptarti, kuriame dalyvavo ir Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai.

Pažymėtina, kad po derinimo su suinteresuotomis institucijomis ir Vyriausybės kanceliarijos padaliniais teikiami Įstatymų projektai iš esmės nepasikeitė, todėl poreikio Įstatymų projektus pakartotinai derinti su suinteresuotomis institucijomis nėra.

Vertindami Politikos įgyvendinimo grupės 2017-10-19 pažymoje Nr. NV-2655 pateiktą

pasiūlymą, įvertinti Lietuvos pramonininkų konfederacijos siūlymą dokumentą (Mirusiojo kūno *laissez-passers*) išduoti elektroninėmis priemonėmis, pažymime, kad minėto dokumento išdavimą reglamentuoja Mirusiojo kūno *laissez-passers* išdavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-940 „Dėl Mirusiojo kūno *laissez-passers* išdavimo taisyklių, Mirusiojo kūno *laissez-passers* bei paraiškos gauti Mirusiojo kūno *laissez-passers* formų patvirtinimo“, todėl dokumento (Mirusiojo kūno *laissez-passers*) išdavimo forma nėra Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo reguliavimo dalykas.

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento (direktorius Marius Narmontas, tel. 8~706 63608, el. p. marius.narmontas@am.lt) Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Vaiva Rumbutienė, tel. 8~706 63593, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo šeštuoju¹ skyriumi įstatymo projektas, 4 lapai.
2. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo šeštuoju¹ skyriumi įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
5. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 3 lapai.
6. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
7. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 10 lapų.
8. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, 1 lapas.
10. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 2 lapai.
11. 2017-10-30 pasitarimo protokolo kopija, 1 lapas.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

V. Rumbutienė, 8~706 63593, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt

TERITORIJŲ PLANAVIMO SPECIALISTĖ
VAIVA RUMBUTIENĖ
2017-10-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO
NR. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO
ŠEŠTUOJU¹ SKYRIUMI ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS
MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-157 14
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 369 IR 589 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo šeštuoju¹ skyriumi įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministrą Kęstutį Navicką, o jam negalint dalyvauti – Lietuvos Respublikos aplinkos viceministrę Rėdą Brandišauskienę, atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

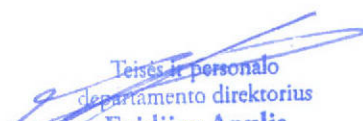
Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-11-03

Teisės ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017-10-31

Aplinkos viceministrė
Rėda Brandišauskienė
2017-10-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ŠEŠTUOJU¹ SKYRIUMI ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-157 14 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ
KODEKSO 369 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Seimui 2008 m. priėmus Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymą Nr. X-1404 (toliau – Įstatymas), atsirado teisinės prielaidos steigti krematoriumą. Pastacių krematoriumą Lietuvoje populiarėja kremavimo paslaugos ir sparčiai auga kremavimų skaičius. Siekiant išvengti kremavimo paslaugų teikimo ir šios veiklos vykdymo galimų pažeidimų, kyla būtinybė numatyti atsakomybę už teisės aktų, reglamentuojančių kremavimo veiklą, pažeidimus.

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 22 straipsnio pakeitimo įstatymui Nr. XII-2257 (toliau – įstatymas Nr. XII-2257), žmogaus palaikų pirminio vežimo ir žmogaus palaikų vežimo laidoti ar kremuoti paslaugų teikimo reglamentavimas tapo nebeaiškus, o kai kurie nustatyti reikalavimai praktikoje neįgyvendinami. Siekiant teisinio aiškumo, reikia tobulinti žmogaus palaikų vežimo reglamentavimą.

Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo šeštuoju¹ skyriumi įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3) (toliau kartu – Įstatymų projektai) tikslas – aiškiai reglamentuoti žmogaus palaikų vežimo klausimus ir nustatyti atsakomybę už Įstatymo reikalavimų pažeidimus.

Įstatymų projektų uždaviniai:

- patikslinti termino „žmogaus palaikų pirminis vežimas“ apibrėžtį;
- patikslinti nustatytus žmogaus palaikų gabenimo reikalavimus: žmogaus palaikų vežimo laidoti ar kremuoti reikalavimus ir žmogaus palaikų vežimo į užsienio valstybes reikalavimus;
- patikslinti laidojimo paslaugų teikėjo pareigas atsižvelgiant į siūlomas Įstatymo projekto Nr. 1 nuostatas;

- patikslinti atvejus, kada draudžiama kremuoti žmogaus palaikus;
- nustatyti administracinę atsakomybę fiziniams ir ekonomines sankcijas juridiniams asmenims už kremavimo veiklos vykdymą be licencijos, už žmogaus palaikų kremavimą, esant aplinkybėms, kai privaloma atsisakyti kremuoti žmogaus palaikus, už kremavimo procedūros reikalavimų nesilaikymą, už kremavimo atvejų neregistravimą arba registravimą pažeidžiant teisės aktuose nustatytus reikalavimus, už teisės aktuose nustatytų privalomų saugoti su kremavimu susijusių dokumentų nesaugojimą, už kremavimo veiklos vykdymą pažeidžiant aplinkosaugos reikalavimus;

- nustatyti administracinę atsakomybę už žmogaus palaikų vežimą į užsienio valstybes, 1973 m. spalio 26 d. Strasbūre priimto Susitarimo dėl mirusiųjų kūnų pervežimo (toliau šiame straipsnyje – susitarimas) šalis, neturint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoto dokumento (mirusiojo kūno *laissez-passer*); už žmogaus palaikų vežimą į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, ar vežimas tranzitu iš jų, apie tai nustatyta tvarka neinformavus Vyriausybės įgaliotos institucijos; už žmogaus palaikų vežimą laidoti ar kremuoti neturint sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduoto medicininio mirties liudijimo; už žmogaus palaikų vežimą kremuoti, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti vežti kremuoti žmogaus palaikus;

- diferencijuoti nuobaudas atsižvelgiant į padaryto pažeidimo pobūdį, galimas pasekmes ir pažeidimą padariusius asmenis (asmenys, juridiniai asmenys, juridinių asmenų vadovai ar kiti įgalioti asmenys).

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorius – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija. Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento (direktorius Marius Narmontas, tel. 8~706 63608, el. p. marius.narmontas@am.lt) Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Vaiva Rumbutienė, tel. 8~706 63593, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje nustatyta, kad laidojimo paslaugos – su žmogaus palaikų laidojimu susijusios paslaugos, apimančios žmogaus palaikų pirminį vežimą, žmogaus palaikų laikymą, žmogaus palaikų paruošimą šarvoti, šarvojimą, žmogaus palaikų vežimą laidoti arba kremuoti, laidojimą, kremavimo dokumentų parengimą.

Įstatymo 2 straipsnio 26 dalyje apibrėžtas terminas „žmogaus palaikų pirminis vežimas“ apima žmogaus palaikų iki jų paruošimo šarvoti ir (ar) šarvojimo gabenimą ne karste, išskyrus žmonių palaikų, įvežtų į Lietuvos Respubliką iš užsienio valstybių, gabenimą iki kitų laidojimo paslaugų teikimo vietos, tačiau į šią sąvoką nepatenka žmogaus palaikų gabenimas, kai siekiama palaikus balzamuoti. Įstatymo 2 straipsnyje neapibrėžtas terminas „žmogaus palaikų vežimas kremuoti“.

Įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kokius dokumentus turi pateikti žmogaus palaikus laidojantis asmuo kremavimo įmonei arba laidojimo paslaugų teikėjui kartu su prašymu kremuoti žmogaus palaikus: 1) asmens, kurio palaikai kremuojami, medicininį mirties liudijimą; 2) laidojančio asmens arba asmens, turinčio teisę veikti juridinio asmens vardu, kai laidojantis asmuo yra juridinis asmuo, tapatybę patvirtinantį dokumentą; 3) asmens, kurio palaikus prašoma kremuoti, pareikštą sutikimą dėl jo palaikų kremavimo, jeigu toks sutikimas buvo pareikštas; 4) jeigu asmuo, kurio palaikus prašoma kremuoti, nebuvo pareiškęs sutikimo dėl jo palaikų kremavimo, – santuokos liudijimą ar santuokos sudarymo įrašą liudijantį išrašą, kai laidojantis asmuo yra sutuoktinis, arba giminystės ryšį patvirtinantį dokumentą, kai laidojantis asmuo yra artimasis giminaitis. Šiuo atveju laidojantis asmuo taip pat turi pateikti rašytinį patvirtinimą (artimųjų giminaičių parašais patvirtintą susitarimą ir apie tai pažymėti prašyme kremuoti palaikus), kad tarp mirusiojo artimųjų giminaičių nėra nesutarimų dėl palaikų kremavimo; 5) prokuroro rašytinį leidimą, jeigu prašoma kremuoti ekshumuotus žmogaus palaikus.

Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos, kada draudžiama kremuoti žmogaus palaikus: 1) kai asmuo Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo; 2) jeigu dėl žmogaus palaikų kremavimo tarp mirusiojo artimųjų giminaičių yra kilęs nesutarimas, nurodytas Įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, ir apie tai kremavimo įmonė yra informuota raštu; 3) kai žmogaus palaikai neatpažinti; 4) kai žinoma ar įtariama, kad asmens mirties priežastis yra nusikalstama veika, ir dėl to vyksta ikiteisminis tyrimas.

Atkreiptinas dėmesys, kad įstatymas nenumato, kokiame dokumente turi būti fiksuotas faktas, kad žmogaus palaikus draudžiama kremuoti ir toks aiškaus dokumento nebuvimas apsunkina draudimo kremuoti įgyvendinimą. Pastebėtina, kad galiojančiame Įstatyme įtvirtintas draudimas kremuoti žmogaus palaikus yra absoliutus, t. y. Įstatymas nenumato galimybės, pvz., gavus prokuroro sutikimą kremuoti žmogaus palaikus. Praktikoje žmogaus palaikai kremuojami vykstant ikiteisminiam tyrimui.

Įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad, kai žmogaus palaikai neatpažinti arba kai įtariama, kad žmogaus mirties priežastimi gali būti nusikalstama veika ir dėl to buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, žmogaus palaikai ne kremuojami, o laidojami tradiciniu būdu – užkasami į žemę.

Įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad laidojimo paslaugų teikėjas privalo informuoti kremavimo įmonę apie kilusį nesutarimą tarp mirusiojo artimųjų giminaičių, tačiau ši pareiga turėtų būti priskirta prie laidojimo paslaugų teikėjo pareigų, nustatytų, Įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje.

Įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kremavimo įmonė privalo užtikrinti, kad jos vykdoma veikla nesukeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, tačiau nepasakyta, kad kremavimo įmonė, vykdydama veiklą, privalo laikytis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.

Įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad laidojimo paslaugų teikėjas privalo: teikti laidojimo paslaugas laikydamasis sveikatos apsaugos ministro nustatytų visuomenės sveikatos saugos reikalavimų; teikti žmogaus palaikų pirminio vežimo ir žmogaus palaikų vežimo laidoti paslaugas nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis ir nustatyta tvarka; neignoruoti laidojančio asmens įsitikinimų, sudaryti sąlygas dalyvauti laidotuvsė religinių bendruomenių ir bendrijų atstovams, kitiems asmenims; užtikrinti, kad laidojimo paslaugų teikimas atitiktų aplinkos ministro nustatytus laidojimo paslaugų teikimo kokybės reikalavimus ir laikytis kitų teisės aktuose nustatytų pareigų. Tačiau laidojimo paslaugų teikėjui nenustatyta prievolė teikti žmogaus palaikų vežimo kremuoti paslaugą nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis, nors toks vežimas prilyginamas žmogaus palaikų vežimui laidoti. Įstatyme nenustatyta pareiga laidojimo paslaugų teikėjui atsisakyti vežti žmogaus palaikus kremuoti, jei: žmogaus palaikai negali būti kremuoti; asmuo, būdamas gyvas, nustatyta tvarka pareiškė nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo ir laidojimo paslaugų teikėjas apie tai informuotas raštu.

Įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teikiant laidojimo paslaugas, žmogaus palaikai vežami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis ir nustatyta tvarka, tačiau Vyriausybės įgaliotos institucijos nenustatė tokios vežimo tvarkos, nes reikalavimas perteklinis.

Įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad žmogaus palaikų pirminis vežimas atliekamas gavus mirties liudijimą, kuriame pažymima, ar nėra šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje, 19 straipsnyje ar kituose teisės aktuose nurodytų apribojimų, dėl kurių žmogaus palaikai negali būti vežami kremuoti ar balzamuoti. Tačiau 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymui Nr. XII-2111, mirties liudijimas neišduodamas, vietoj jo išduodamas medicininis mirties liudijimas, todėl minėta Įstatymo nuostata neįgyvendinama.

Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 (toliau – Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymas) 14 straipsnio 2 dalyje nustatyti Medicininiam mirties liudijime nurodomi mirusiojo duomenys: 1) vardas ir pavardė; 2) asmens kodas; 3) gimimo data; 4) mirties data; 5) nuolatinė gyvenamoji vieta; 6) mirties vieta; 7) mirties priežastis; 8) medicininį mirties liudijimą išdavusio gydytojo pareigos, vardas, pavardė ir parašas.

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo nedelsdamas pranešti apie tai policijai, jeigu yra bent viena iš šių sąlygų: 1) nustatyta arba įtariama smurtinė mirtis; 2) mirtis įvyko viešoje vietoje; 3) nenustatyta mirusiojo asmenybė; 4) neaiški mirties priežastis, jei mirtis įvyko už stacionarinės asmens sveikatos priežiūros įstaigos ribų; 5) staigi arba netikėta mirtis; 6) mirė pacientas, išbuvęs stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje mažiau nei 24 valandas, išskyrus atvejus, kai mirtis įvyko dėl nustatytos lėtinės ligos; 7) nustatyta arba įtariama, jog mirtis įvyko nuo gamybinės traumos, apsinuodijimo, profesinės ligos, ypač pavojingos infekcinės ligos; 8) mirusiajam jo paskutinio susirgimo metu nebuvo teikiama medicinos pagalba; 9) to reikalauja mirusiojo teisėtas atstovas; 10) kitais įstatymų numatytais atvejais.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 369 straipsnyje nustatyta fizinių asmenų atsakomybė už žmogaus palaikų vežimą transporto priemonėmis, kurios neatitinka žmonių palaikams vežti skirtoms transporto priemonėms nustatytų teisės aktų reikalavimų, už Kapinių tvarkymo taisyklių ar kitų kapinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ir už kapinių prižiūrėtojų kaupiamų duomenų tvarkymą pažeidžiant kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo reikalavimus. Tačiau nei ANK, nei Įstatyme neįtvirtinta atsakomybė

už kremavimo veiklos pažeidimus fiziniams ir juridiniams asmenims. Taip pat nenustatyta administracinė atsakomybė už laidojimo paslaugų teikimo veiklos pažeidimus.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma patikslinti Įstatymo 2 straipsnio 16 dalyje nustatytą termino „laidojimo paslaugos“ apibrėžtį atsižvelgiant į Valstybinės lietuvių kalbos inspekcijos aprobuotą terminą.

Siūloma patikslinti Įstatymo 2 straipsnio 27 dalies termino apibrėžtį „žmogaus palaikų pirminis vežimas“ nustatant, kad žmogaus palaikų gabenimas, siekiant juos balzamuoti, būtų laikomas žmogaus palaikų pirminiu vežimu. Siūlomas reglamentavimas apims visus galimus žmogaus palaikų vežimo atvejus iki žmogaus palaikų vežimo laidoti ar kremuoti ir panaikins Įstatyme esančius netikslumus.

Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad draudžiama kremuoti žmogaus palaikus, kai žinoma ar įtariama, kad asmens mirties priežastis yra nusikalstama veika, ir dėl to vyksta ikiteisminis tyrimas. Galiojanti formuluočių reiškia, kad tuo atveju, kai vyksta ikiteisminis tyrimas žmogaus palaikai negali būti kremuoti, iki vyks ikiteisminis tyrimas ir iki kol jis nebus baigtas.

Praktikoje dažnai pasitaiko atvejų, kad dar vykstant ikiteisminiam tyrimui žmogaus palaikai kremuojami tiek Lietuvoje, tiek ir užsienio valstybėse, nes vadovaujamas pagrindine nuostata, kad jei prokuroras žmogaus kūną leidžia atiduoti artimiesiems laidoti, vadinasi galima jį ir kremuoti. Taigi praktikoje Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostata vykdoma ne visada. Siekiant teisinio aiškumo, galimybės kontroliuoti, kad žmogaus palaikai nebūtų kremuojami nei Lietuvoje, nei užsienio valstybėse, kai Įstatymas draudžia juos kremuoti, tačiau kartu sudaryti galimybę tais atvejais, kai prokuroras mano, kad ikiteisminiame tyrime žmogaus kūnas jau nebus reikalingas, ir jei artimieji pageidauja ar jei išreikšta mirusiojo valia jį kremuoti, siūloma tikslinti Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 4 punktą, numatant, kad tais atvejais, kai vyksta ikiteisminis tyrimas, žmogaus palaikus galima kremuoti rašytiniu prokuroro sutikimu.

Kadangi ikiteisminis tyrimas kai kuriais atvejais (pvz., ikiteisminis tyrimas, vykdomas asmens mirties priežastčiai nustatyti, nors ji nebūtinai yra nusikalstama) vyksta kelias dienas ir po to nutraukiamas (nustačius nenusikalstamą mirties priežastį), o artimieji mirusiojo palaikus siekia kremuoti ir palaidoti kuo greičiau, kai tik kūnas atiduodamas artimiesiems laidoti, ir nelaukti tų kelių dienų, siūloma sprendimą dėl sutikimo kremuoti žmogaus palaikus suteikti priimti prokurorui, kuris geriausiai susipažinęs su ikiteisminio tyrimo medžiaga ir gali savarankiškai priimti sprendimus dėl tyrimo eigos. Reikalavimu gauti prokuroro sutikimą kremuoti žmogaus palaikus siekiama sudaryti galimybę, jei artimieji pageidauja ar jei išreikšta mirusiojo valia jį kremuoti, žmogaus palaikus kremuoti nesulaukus ikiteisminio tyrimo pabaigos. Prokuroro sutikimu kremuoti žmogaus palaikus užtikrinama, kad žmogaus palaikų kremavimas neturės neigiamos įtakos vykstančiam ikiteisminiam tyrimui ir galutiniam jo rezultatui.

Įstatymo projekte Nr. 1 siūlomas ribojimas kremuoti žmogaus palaikus negavus prokuroro sutikimo, kai vyksta ikiteisminis tyrimas yra proporcingas siekiamam tikslui užtikrinti tinkamą ikiteisminio tyrimo vykdymą. Siūlomu reguliavimu bus sudaromos galimybės leisti kremuoti dalį žmonių palaikų, dėl kurių vyksta ikiteisminis tyrimas, ir tuo pačiu užtikrinti, kad kremuoti bus tik tie žmogaus palaikai, kurie ikiteisminiam tyrimui tinkamai atlikti nereikalingi. Be to palengvinamos kremavimo įmonių veiklos vykdymo sąlygos, nes atvežus žmogaus palaikus kremuoti bus galima lengvai patikrinti ar nėra draudžiama žmogaus palaikus kremuoti, t. y. jei mediciniame mirties liudijime yra žyma, kad yra sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo nedelsdamas apie tai pranešti policijai ir nėra prokuroro sutikimo kremuoti žmogaus palaikus, kremuoti draudžiama.

Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo nedelsdamas pranešti policijai, jei yra bent viena iš šių sąlygų, ir esant šioms sąlygoms policija privalo visais šiais atvejais pradėti ikiteisminį tyrimą. Todėl siūloma Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyti, kad žmogaus palaikus

draudžiama kremuoti esant bent vienai iš Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme nurodytų sąlygų, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo nedelsdamas apie tai pranešti policijai, ir negavus prokuroro sutikimo šiuos žmogaus palaikus kremuoti. Siūloma nauja formuluoته užtikrintų, kad žmogaus palaikus būtų galima kremuoti dar vykstant ikiteisminiam tyrimui, bet gavus rašytinį prokuroro sutikimą kremuoti žmogaus palaikus. Ši alternatyva siūloma įvertinus Įstatymo 14 straipsnio 3 dalies nuostatos (kad duomenys apie mirusius asmenis, kai žinoma ar įtariama, kad asmens mirties priežastis yra nusikalstama veika, ir dėl to vyksta ikiteisminis tyrimas, automatinio būdu Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka teikiami kremavimo įmonėms) įgyvendinimą praktikoje. Praktikoje duomenų pateikimas automatinio būdu apie vykstančius ikiteisminius tyrimus iš Nusikalstamų veikų žinybinio registro taikytinas tik Lietuvoje veikiančioms kremavimo įmonėms, o užsienio valstybių kremavimo veiklos vykdytojai tokių duomenų negautų. Šis automatinis duomenų pateikimo būdas praktikoje neveikia. Be to, kontrolė, ar žmogaus mirties priežastimi gali būti nusikalstama veika ir dėl to buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, vykdoma tik paskutiniame kremavimo veiklos vykdymo etape prieš pat kremavimą. Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje siūlomi nustatyti draudimo kremuoti atvejai padės pradiniam etape vykdyti kontrolę, kad įvykus nusikalstamai veikai žmogaus palaikai nebūtų kremuoti ir nusikaltimo pėdsakai nebūtų negrįžtamai panaikinti.

Siekiant laidojimo paslaugų teikėjo pareigas reglamentuoti viename straipsnyje, siūloma Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį pripažinti netekusia galios, o jos nuostatą perkelti į Įstatymo 20 straipsnio 3 dalies 6 punktą.

Atsižvelgiant į Įstatymo projekte Nr. 1 siūlomus nustatyti atvejus, kuriais draudžiama kremuoti žmogaus palaikus, ir siūlomą nustatyti išimtį leisti kremuoti žmogaus palaikus, jei gautas rašytinis prokuroro sutikimas kremuoti žmogaus palaikus, kai medicininiam mirties liudijime pažymėta, kad yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai, siūloma Įstatymo 6 straipsnio 2 dalį papildyti nauju 6 punktu ir nustatyti, kad žmogaus palaikus laidojantis asmuo kremavimo įmonei arba laidojimo paslaugų teikėjui kartu su prašymu kremuoti žmogaus palaikus turi pateikti rašytinį prokuroro sutikimą kremuoti žmogaus palaikus, jei medicininiam mirties liudijime pažymėta, kad yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai.

Siūloma Įstatymo 11 straipsnio 2 dalį tikslinti nustatant, kad kremavimo įmonė, vykdydama veiklą, privalo laikytis aplinkosaugos reikalavimų. Šia nuostata siekiama, kad kremavimo įmonės veikla ne tik nesukeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai, bet ir atitiktų aplinkosaugos reikalavimus. Nustačius prievolę kremavimo įmonei laikytis aplinkosaugos reikalavimų, atsiras įstatyminis pagrindas nustatyti administracinę atsakomybę už aplinkosaugos reikalavimų pažeidimus, toks reglamentavimas atgrasys kremavimo įmones nuo šių pažeidimų.

Siūloma Įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje patikslinti laidojimo paslaugų teikėjo pareigas atsižvelgiant į siūlomus patikslintus draudimo kremuoti žmogaus palaikus pagrindus.

Siūloma Įstatymo 20 straipsnio 3 dalies 2 punktą papildyti reikalavimu, kad žmogaus palaikų vežimo kremuoti paslauga būtų teikiama Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis, o vežant kremuotus žmogaus palaikus reikalavimai transporto priemonėms nebūtų taikomi. Kadangi žmogaus palaikų vežimas laidoti ar vežimas kremuoti yra analogiški (skiriasi tik vežimo tikslas) ir abiem atvejais žmogaus palaikai vežami karste – reikalavimai transporto priemonėms, kuriomis vežami žmogaus palaikai laidoti ar kremuoti, turėtų būti analogiški. Atsižvelgiant į tai, kad kremuoti žmogaus palaikai vežami ne karste, o urnoje, juos vežant transporto priemonėms specialūs reikalavimai netaikomi.

Siūloma Įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyti pareigą laidojimo paslaugų teikėjui atsisakyti vežti žmogaus palaikus kremuoti, jei yra bent vienas iš Įstatymo 7 straipsnyje nurodytų atvejų, dėl kurių žmogaus palaikai negali būti kremuoti. Tokiu siūlymu siekiama apsaugoti laidojimo paslaugų gavėjus nuo netikslingų (nereikalingų) žmogaus palaikų vežimo kremuoti paslaugų gavimo ir privalomo atsiskaitymo už šias paslaugas. Taip pat siekiant išvengti atvejų, kai

draudžiami kremuoti žmogaus palaikai būtų išvežami kremuoti į užsienio valstybes, kuriose galioja kiti reikalavimai, lyginant su tais, kurie nustatyti Lietuvos Respublikoje, kada negalima žmogaus palaikų kremuoti.

Įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje siūloma atsisakyti perteklinės nuostatos, kad teikiant laidojimo paslaugas žmogaus palaikai gabenami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Žmogaus palaikų gabenimo tvarkai keliama reikalavimai atitinka visuomenės sveikatos saugos reikalavimus, kurie nustatyti Lietuvos higienos normoje HN 91:2013 „Žmogaus palaikų laidojimo paslaugų, kremavimo, balzamavimo veiklos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-539 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 91:2013 „Žmogaus palaikų laidojimo paslaugų, kremavimo, balzamavimo veiklos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, ir papildomą gabenimo tvarką nustatyti netikslinga, nes Įstatymo 22 straipsnio 1 dalies nuostata praktikoje neįgyvendinama.

Siekiant teisinio aiškumo, Įstatymo 22 straipsnio 2 dalyje siūloma tikslinti dokumento, kurį reikia turėti vežant žmogaus palaikus į užsienio valstybes, pavadinimą. Pagal Susitarimo, kurį Lietuvos Respublikos Seimas ratifikavo 2009 m. gegužės 21 d. įstatymu Nr. XI-269, 3 straipsnio 1 dalį mirusiojo kūnas vežamas kartu su išsiuntimo valstybės kompetentingos institucijos išduotu specialiu dokumentu – mirusiojo kūno *laissez-passer*. Mirusiojo kūno *laissez-passer* išduodamas vadovaujantis Mirusiojo kūno *laissez-passer* išdavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. V-940 „Dėl Mirusiojo kūno *laissez-passer* išdavimo taisyklių, Mirusiojo kūno *laissez-passer* bei paraiškos gauti Mirusiojo kūno *laissez-passer* formų patvirtinimo“.

Pagal Susitarimą jį pasirašiusios Europos Tarybos valstybės narės siekė supaprastinti tarptautinio mirusiųjų kūnų pervežimo formalumus ir susitarė, kad mirusiojo kūnas turi būti vežamas kartu su išsiuntimo valstybės kompetentingos institucijos išduotu specialiu dokumentu (mirusiojo kūno *laissez-passer*). Susitarimo 4 straipsnyje nustatyta, kad, išskyrus dokumentus, reikalaujamus pagal tarptautines konvencijas ir susitarimus dėl transporto apskritai, arba pagal būsimas konvencijas ar susitarimus dėl mirusiųjų kūnų pervežimo, nei paskirties valstybė, nei tranzito valstybė nereikalauja jokių dokumentų, o tik mirusiojo kūno *laissez-passer*. Valstybės, pasirašydamos susitarimą, *laisvanoriškai* apsisprendė pripažinti specialų dokumentą mirusiojo kūno *laissez-passer*) ir jo reikalauti. Įstatyme įtvirtintas reikalavimas turėti dokumentą (mirusiojo kūno *laissez-passer*) vežant žmogaus palaikus į valstybes ne susitarimo šalis, nepripažįstančias dokumento (mirusiojo kūno *laissez-passer*), yra perteklinis, didinantis administracinę naštą vežantiems žmogaus palaikus (nes vežant žmogaus palaikus į valstybes ne susitarimo šalis, nepripažįstamas mirusiojo kūno *laissez-passer* ir reikalaujama papildomų dokumentų, reikalingų toje valstybėje).

Atsižvelgiant į tai, siūloma patikslinti Įstatymo 22 straipsnio 2 dalį, nustatant skirtingus vežimo reikalavimus vežant žmogaus palaikus į valstybes Susitarimo šalis ir valstybes ne Susitarimo šalis.

Įstatymo projekte Nr. 1 siūloma nustatyti, kad žmogaus palaikai vežami į valstybes ne susitarimo šalis apie tai informavus Vyriausybės įgaliotą instituciją Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Siūlomu nustatyti reikalavimu informuoti Vyriausybės įgaliotą instituciją apie žmogaus palaikų vežimą į valstybes ne susitarimo šalis siekiama identifikuoti žmogaus palaikus į užsienio valstybes vežančius asmenis (fizinis asmenis ar laidojimo paslaugų teikėjus) ir tokiu būdu sudaryti prielaidas kontroliuoti, ar žmogaus palaikų vežimo paslauga teikiama teisėtai, apskaitant gaunamas pajamas ir atitinkamai sumokant mokesčius. Mažiau įpareigojančiomis (ribojančiomis) priemonėmis identifikuoti laidojimo paslaugų teikėjus, vežančius žmogaus palaikus į užsienio valstybes (į susitarimo šalis ir į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys), negalima, nes Europos Sąjungoje sienos yra atviros ir vyksta laisvas prekių ir paslaugų judėjimas. Kadangi laidojimo paslaugų teikėjus, vežančius žmogaus palaikus į užsienio valstybes, kontroliuoti, kaip jie vykdo draudimo kremuoti reikalavimus, sudėtinga, siūloma reikalauti, kad žmogaus palaikai į susitarimo šalis būtų vežami turint Vyriausybės ar jos įgaliotos

institucijos nustatyta tvarka išduotą dokumentą (mirusiojo kūno *laissez-passer*), o į valstybes ne susitarimo šalis – apie tai informavus Vyriausybės įgaliotą instituciją.

Informacijos Vyriausybės įgaliotai institucijai pateikimo tvarką nustatytų Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Teikiant informaciją reikėtų nurodyti šiuos duomenis: žmogaus palaikų vežimo datą, mirusiojo vardą, pavardę, žmogaus palaikus vežantį asmenį (fizinį asmenį ar laidojimo paslaugų teikėją) ir jo duomenis, transporto priemonės, kuria bus vežami žmogaus palaikai, valstybinį numerį, ar yra/nėra priežasčių, dėl kurių žmogaus palaikai negali būti kremuoti. Duomenis galėtų pateikti laidojantis asmuo ar laidojimo paslaugų teikėjas, tuo pačiu patvirtindamas, kad pateikti duomenys teisingi. Pateiktus duomenis galėtų gauti teritorinės muitinės, teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kurios prireikus galėtų atlikti laidojimo paslaugas teikiančių asmenų patikrinimus.

Reikalavimas informuoti Vyriausybės įgaliotą instituciją, lyginant su šiuo metu galiojančiu reikalavimu turėti dokumentą (mirusiojo kūno *laissez-passer*), sumažins administracinę naštą laidojimo paslaugų teikėjams, vežantiems žmogaus palaikus į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, taip pat iš šių valstybių per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu. Administracinės naštos pokytis pateiktas Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitoje. Ataskaitoje nevertintas Įstatymo projekte Nr. 1, Įstatymo 20 straipsnio 3 dalies 6 punkte nustatomas naujas informacinis įpareigojimas laidojimo paslaugų teikėjams informuoti raštu kremavimo veiklos vykdytoją, kad tarp mirusiojo artimųjų giminaičių yra kilę nesutarimų dėl mirusiojo palaikų kremavimo ar (ir) kad mirusysis yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo, jei laidojimo paslaugų teikėjas apie tai informuotas raštu, nes tokie atvejai gali pasitaikyti ypatingai retai (pvz., per vienerius metus visiems laidojimo paslaugų teikėjams gali pasitaikyti vienintelis toks atvejis tarp visų laidojimo paslaugų teikėjų ir tai sudarytų 0,0083 karto per metus).

Siekiant teisinio aiškumo siūloma tikslinti Įstatymo 22 straipsnio 3 dalį nustatant, kad žmogaus palaikai vežami laidoti ar kremuoti turint sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduotą medicininį mirties liudijimą. Įsigaliojus Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymui Nr. XII-2111, mirties liudijimas neišduodamas, vietoj jo išduodamas medicininis mirties liudijimas, kurio išdavimo tvarką, vadovaujantis Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 13 straipsnio 5 dalimi, nustato sveikatos apsaugos ministras. Medicininiam mirties liudijime siūloma pažymėti, ar yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai. Siūlymas grindžiamas tuo, jog esant bent vienai iš Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių, pradedamas ikiteisminis tyrimas, todėl siekiama, kad žmogaus palaikai nebūtų kremuoti iki bus priimtas sprendimas pradėti ar nepradėti ikiteisminį tyrimą. Toks reglamentavimas padės pradiname etape identifikuoti atvejus, kada gali kilti grėsmė nepataisomai sunaikinti galbūt nusikalstamos veikos pėdsakus. Atsižvelgiant į siūlymą medicininiam mirties liudijime nurodyti (pažymėti), ar yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kai asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai, keičiamas Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymas. Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje siūloma medicininį mirties liudijimą papildyti žyma, kurioje būtų pažymima, ar yra / nėra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai. Kadangi Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais visada pradedamas ikiteisminis tyrimas (kuris gali būti vėliau nutrauktas), bet apie pradėtą ikiteisminį tyrimą mirusiojo artimieji, laidojimo paslaugų teikėjai ar kremavimo įmonės gali ir nežinoti, vienintelis būdas apie tai sužinoti yra siūloma nustatyti žyma medicininiam mirties liudijime. Ši atskira žyma medicininiam mirties liudijime bus apibendrinanti ir informacinio pobūdžio, kuri reikalinga laidojimo paslaugų teikėjams, mirusiojo artimiesiems, kremavimo įmonėms ir kontroliuojančioms institucijoms, siekiant išvengti

atvejų, kai draudžiami kremuoti žmogaus palaikai būtų kremuoti. Medicininis mirties liudijimas yra vienintelis dokumentas, kuris reikalingas norint gauti laidojimo paslaugas, todėl pažymėti, ar yra / nėra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai, siūloma būtent medicininiam mirties liudijime. Ši žyma yra vienintelis būdas visiems sužinoti apie esamus draudimo kremuoti pagrindus, užtikrinti reikalavimų, kada draudžiama žmogaus palaikus kremuoti, vykdymo kontrolę ir atsakomybės už šių reikalavimų nevykdymą taikymą.

Įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje siūloma atsisakyti reikalavimo turėti medicininį mirties liudijimą vykdant pirminį žmogaus palaikų vežimą ir reikalauti turėti medicininį mirties liudijimą vežant žmogaus palaikus laidoti ar kremuoti. Toks siūlymas grindžiamas tuo, kad Įstatymo reikalavimas praktikoje neįgyvendinamas, nes vykdant pirminį žmogaus palaikų vežimą dažnu atveju (pvz., vežant žmogaus palaikus patologinės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizei ir tyrimams atlikti) medicininis mirties liudijimas būna dar neišduotas, o tik siekiama jį gauti. Siūlomas nustatyti reikalavimas išspręs esamą teisinį neaiškumą.

Įstatymo projektu Nr. 1 siūloma nustatyti juridinių asmenų, o Įstatymo projektu Nr. 3 – asmenų, juridinių asmenų vadovų ar kitų atsakingų asmenų atsakomybę: už kremavimo veiklos vykdymą neturint licencijos; už žmogaus palaikų kremavimą, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti kremuoti žmogaus palaikus, arba už kremavimo procedūros reikalavimų nesilaikymą; kremavimo atvejų neregistravimą ar registravimą nesilaikant teisės aktuose nustatytų reikalavimų ar už teisės aktuose nustatytų privalomų saugoti su kremavimu susijusių dokumentų nesaugojimą; už kremavimo veiklos vykdymą pažeidžiant aplinkosaugos reikalavimus.

Įvertinus Įstatyme reglamentuojamai veiklai (laidojimo paslaugų teikimas, balzamavimas, kapinių priežiūra, kremavimas) keliamus reikalavimus ir jų nesilaikymo pasekmes, daugiausia neigiamų ir nepataisomų pasekmių gali sukelti kremavimo veikla. Todėl siūloma nustatyti sankcijas už kremavimo veiklos pažeidimus juridiniams asmenims atsižvelgiant į padaryto pažeidimo pasekmes ir papildyti Įstatymą šeštoju¹ skyriumi. Įvertinus tai, kad kremavimo veikla, vykdoma ne pagal reikalavimus, gali turėti negrįžtamą rezultatą ar net nusikalstamos veikos požymių, siūloma diferencijuoti baudas pagal pažeidimą padariusius asmenis, padaryto pažeidimo sunkumą ir galimas pasekmes. Siūlomos baudos drausmins kremavimo veiklos vykdytojus ir skatins kremavimo veiklą vykdyti laikantis teisės aktų reikalavimų. Įstatymo projekte Nr. 1 siūloma juridinių asmenų padarytų pažeidimų tyrimą, bylų nagrinėjimą, nutarimų priėmimą ir jų apskundimą vykdyti Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 nustatyta tvarka.

Įstatymo projektu Nr. 2 siūloma pakeisti Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymą, papildant šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalį nauju 9 punktu ir nustatyti, kad Medicininiam mirties liudijime būtų žyma, ar yra / nėra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje. Toks reglamentavimas įgyvendins Įstatymo projekto Nr. 1 6 straipsnio 3 dalies nuostatą. Žyma Medicininiam mirties liudijime, ar yra / nėra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, informuos tiek mirusiojo artimuosius, tiek laidojimo paslaugų teikėjus ir kremavimo veiklos vykdytojus, kad yra sąlygų, dėl kurių draudžiama kremuoti žmogaus palaikus negavus prokuroro rašytinio sutikimo. Tokiu būdu bus galiojančio reguliavimo spraga, kuomet nėra jokio dokumento, kuris aiškiai pasakytų, ar žmogaus palaikus galima kremuoti, ar ne.

Įstatymo projektu Nr. 3 siūloma už kapinių priežiūrėtojų kaupiamų duomenų tvarkymą pažeidžiant kapinių priežiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo reikalavimus papildomai nustatyti administracinę atsakomybę juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims, siekiant šių asmenų atsakingesnio požiūrio į kaupiamus duomenis, jų tikslumą, būtinumą.

Įstatymo projektu Nr. 3 siūloma nustatyti administracinę atsakomybę už žmogaus palaikų vežimą į užsienio valstybes, Susitarimo šalis, neturint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoto dokumento (mirusiojo kūno *laissez-passer*); už žmogaus palaikų vežimą į užsienio valstybes, kurios nėra Susitarimo šalys, ar vežimas tranzitu iš jų, apie tai nustatyta tvarka neinformavus Vyriausybės įgaliotos institucijos; už žmogaus palaikų

vežimą laidoti ar kremuoti neturint Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka išduoto medicininio mirties liudijimo; už žmogaus palaikų vežimą kremuoti, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti vežti kremuoti žmogaus palaikus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Numatomo teisinio reglamentavimo vertinimo rezultatai pateikti Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažymoje.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Priimti įstatymų projektai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Priimti įstatymų projektai esminės įtakos verslo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant įstatymų projektuose siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte Nr. 1 pateikiami terminai aprobuoti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka Valstybinėje lietuvių kalbos komisijoje.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektai neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymo projektą Nr. 1 ir Įstatymo projektą Nr. 2:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės patvirtinti Informavimo apie žmogaus palaikų vežimą į užsienio valstybes tvarkos aprašą.

Sveikatos apsaugos ministerija turės:

1) pakeisti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. spalio 5 d. įsakymą Nr. 565 „Dėl Medicininio mirties liudijimo išdavimo tvarkos patvirtinimo“;

2) pakeisti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. birželio 9 d. įsakymą Nr. V-667 „Dėl formos Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“, Formos Nr. 106/a „Medicininis mirties liudijimas“ pildymo taisyklių, formos Nr. 106-2-1/a „Medicininis perinatalinės mirties liudijimas“, Formos Nr. 106-2-1/a „Medicininis perinatalinės mirties liudijimas“ pildymo taisyklių patvirtinimo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1993 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 251 „Dėl medicininių mirties liudijimų išrašymo ir išdavimo tvarkos“ pripažinimo netekusiu galios“.

Susisiekimo ministerija turės pakeisti Reikalavimų žmonių palaikams gabenti skirtoms transporto priemonėms aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m.

gegužės 19 d. įsakymu Nr. 3-172 „Dėl reikalavimų žmonių palaikams gabenti skirtoms transporto priemonėms aprašo“.

Sveikatos apsaugos ministerija ir Vidaus reikalų ministerija turės parengti Žmogaus palaikų vežimo pataloginės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizėms ir tyrimams tvarkos aprašą ir teikti jį tvirtinti ministrams.

Sveikatos apsaugos ministerija ir Užsienio reikalų ministerija turės pakeisti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2006 m. rugsėjo 14 d. įsakymą Nr. V-755/V-106 „Dėl leidimo mirusiojo palaikus parvežti į Lietuvą išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Priėmus Įstatymo projektą Nr. 3, priimti naujų teisės aktų, keisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Rengiant įstatymo projektus, specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
Reikšminiai žodžiai: „laidojimas“, „laidojimo vieta“, „mirtis“.

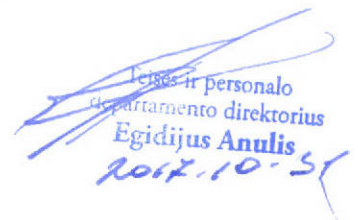
15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-11-03

Atsiliepimai specialistams
RŪTA JUKONIENĖ
2017-10-31

Teisės ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017.10.31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ŠEŠTUOJU¹ SKYRIUMI
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Laidojimo paslaugos – paslaugos, apimančios žmogaus palaikų pirminį vežimą, žmogaus palaikų laikymą, žmogaus palaikų paruošimą šarvoti, šarvojimą, žmogaus palaikų vežimą laidoti arba kremuoti, laidojimą, kremavimo dokumentų parengimą.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Žmogaus palaikų pirminis vežimas – žmogaus palaikų iki jų paruošimo šarvoti ir (ar) balzamavimo, ir (ar) šarvojimo gabenimas ne karste, išskyrus žmonių palaikų, įvežtų į Lietuvos Respubliką iš užsienio valstybių, gabenimą iki kitų laidojimo paslaugų teikimo vietos.“

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 27 dalimi:

„27. **Žmogaus palaikų vežimas kremuoti** – žmogaus palaikų po jų paruošimo šarvoti ir (ar) šarvojimo gabenimas kremuoti.“

4. Buvusią 2 straipsnio 27 dalį laikyti 28 dalimi.

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) prokuroro rašytinį sutikimą, jeigu mediciniame mirties liudijime pažymėta, kad yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai arba prašoma kremuoti ekshumuotus žmogaus palaikus.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 straipsnis. Kremavimo apribojimai

1. Draudžiama kremuoti žmogaus palaikus:

1) kai asmuo šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo ir laidojimo paslaugų teikėjas ar (ir) kremavimo įmonė apie tai informuoti raštu;

2) jeigu dėl žmogaus palaikų kremavimo tarp mirusiojo artimųjų giminaičių yra kilęs nesutarimas, nurodytas šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, ir apie tai laidojimo paslaugų teikėjas ar (ir) kremavimo įmonė yra informuoti raštu;

3) kai nenustatyta mirusiojo asmens tapatybė;

4) jei mediciniame mirties liudijime pažymėta, kad yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai, ir negautas rašytinis prokuroro sutikimas kremuoti žmogaus palaikus.

5) jei negautas rašytinis prokuroro sutikimas, kai norima kremuoti ekshumuotus žmogaus palaikus.

2. Žmogaus palaikai, kuriuos draudžiama kremuoti, laidojami tradiciniu būdu – užkasami į žemę.“

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kremavimo įmonė, vykdydama veiklą, privalo laikytis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.“

5 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Laidojimo paslaugų teikėjas privalo:

1) teikti laidojimo paslaugas laikydamasis sveikatos apsaugos ministro nustatytų visuomenės sveikatos saugos reikalavimų;

2) teikti žmogaus palaikų pirminio vežimo ir žmogaus palaikų vežimo laidoti ar kremuoti paslaugas laikantis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų;

3) bendraudamas su laidojančiu asmeniu ir mirusio asmens artimaisiais, susilaikyti nuo veiksmų, kuriais būtų ignoruojami jų įsitikinimai, ir laikydamasis laidojančio asmens nurodymų sudaryti sąlygas laidotuvių dalyvauti teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotų religinių bendruomenių ir bendrijų atstovams, kitiems asmenims;

4) užtikrinti, kad laidojimo paslaugų teikimas atitiktų aplinkos ministro nustatytus laidojimo paslaugų teikimo kokybės reikalavimus;

5) atsisakyti vežti žmogaus palaikus kremuoti, jei yra bent vienas iš šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų atvejų, dėl kurių žmogaus palaikai negali būti kremuoti;

6) raštu informuoti kremavimo įmonę, kad tarp mirusiojo artimųjų giminaičių yra kilę nesutarimų dėl mirusiojo palaikų kremavimo ir (ar) kad mirusysis yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo, jei laidojimo paslaugų teikėjas apie tai informuotas raštu.“

6 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Žmogaus palaikų vežimas

1. Teikiant laidojimo paslaugas, žmogaus palaikai vežami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis.“

2. Žmogaus palaikai į užsienio valstybes, 1973 m. spalio 26 d. Strasbūre priimto Susitarimo dėl mirusiųjų kūnų pervežimo (toliau – susitarimas) šalis, vežami turint Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduotą dokumentą (mirusiojo kūno *laissez-passer*), išskyrus atvejus, kai žmogaus palaikai per Lietuvos Respublikos teritoriją vežami tranzitu turint užsienio valstybės susitarimo šalies kompetentingos institucijos išduotą dokumentą (mirusiojo kūno *laissez-passer*). Žmogaus palaikai į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, taip pat iš šių valstybių per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu vežami apie tai informavus Vyriausybės įgaliotą instituciją Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

3. Žmogaus palaikai, išskyrus į Lietuvos Respubliką iš užsienio valstybių įvežtus žmogaus palaikus, vežami laidoti ar kremuoti turint Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka išduotą medicininį mirties liudijimą. Žmogaus palaikų vežimo patologinės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizėms ir tyrimams tvarką nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos.

4. Asmenų, kurie sirgo pavojingomis arba ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, įrašytomis į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą, arba buvo šių ligų sukėlėjų nešiotojai, palaikų vežimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

5. Žmogaus palaikams iš užsienio valstybių į Lietuvos Respublikos teritoriją parvežti būtinas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga išduotas

leidimas žmogaus palaikus parvežti į Lietuvą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nenustato kitaip. Su šiuo leidimu žmogaus palaikai vežami laidoti ar kremuoti, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nenustato kitaip.“

7 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„32 straipsnis. Fizinų asmenų atsakomybė

Fiziniai asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. Įstatymo papildymas šeštuoju¹ skyriumi.

Papildyti įstatymą šeštuoju¹ skyriumi:

„ŠEŠTASIS¹ SKYRIUS

JURIDINIŲ ASMENŲ ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

32¹ straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už kremavimo veiklos pažeidimus

1. Kremavimo veiklos vykdymas neturint šiai veiklai licencijos (jeigu tai neužtraukia baudžiamosios atsakomybės) užtraukia baudą juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis, kitas organizacijas ir jų filialus, nuo dviejų tūkstančių iki keturių tūkstančių eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis, kitas organizacijas ir jų filialus, nuo keturių tūkstančių iki aštuonių tūkstančių eurų.

3. Žmogaus palaikų kremavimas pažeidžiant šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo dviejų tūkstančių iki trijų tūkstančių keturių šimtų eurų.

5. Kremavimo veiklos vykdymas pažeidžiant šio įstatymo 14 straipsnio 1, 2 dalyse nustatytus reikalavimus, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo trijų šimtų iki šešių šimtų dvidešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

7. Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms pažeidimas užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo vieno tūkstančio penkių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.

8. Šio straipsnio 7 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo dviejų tūkstančių iki trijų tūkstančių dviejų šimtų eurų.

32² straipsnis. Bylų dėl ekonominių sankcijų skyrimo juridiniams asmenims nagrinėjimas

Šio įstatymo 32¹ straipsnyje nurodytus pažeidimus tiria, protokolus surašo ir bylas dėl ekonominių sankcijų juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ir jų filialams, skyrimo pagal kompetenciją nagrinėja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

32³ straipsnis. Nutarimo skirti ekonominę sankciją vykdymas ir baudų įskaitymas į valstybės biudžetą

Nutarimas skirti ekonominę sankciją vykdomas ir baudos į valstybės biudžetą įskaitomos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras iki 2018 m. vasario 28 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Asmenų, kurių mirties faktas patvirtintas medicininiu mirties liudijimu, išduotu iki 2018 m. spalio 31 d., palaikai vežami ir kremuojami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-11-03

AUSIŲ SPECIALISTE
GINTA JUKONIENĖ
2017-10-31

Tėvų ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017-10-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ŠEŠTUOJU¹ SKYRIUMI
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 2 straipsnio 16 dalį ir ją išdėstyti taip:

„16. Laidojimo paslaugos – ~~su žmogaus palaikų laidojimu susijusios~~ paslaugos, apimančios žmogaus palaikų pirminį vežimą, žmogaus palaikų laikymą, žmogaus palaikų paruošimą šarvoti, šarvojimą, žmogaus palaikų vežimą laidoti arba kremuoti, laidojimą, kremavimo dokumentų parengimą.“

2. Pakeisti 2 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Žmogaus palaikų pirminis vežimas – žmogaus palaikų iki jų paruošimo šarvoti **ir (ar) balzamavimo**, ir (ar) šarvojimo gabenimas ne karste, išskyrus žmonių palaikų, įvežtų į Lietuvos Respubliką iš užsienio valstybių, gabenimą iki kitų laidojimo paslaugų teikimo vietos.“

3. Papildyti 2 straipsnį nauja 27 dalimi:

„27. **Žmogaus palaikų vežimas kremuoti – žmogaus palaikų po jų paruošimo šarvoti ir (ar) šarvojimo gabenimas kremuoti.**“

4. Buvusią 2 straipsnio 27 dalį laikyti 28 dalimi.

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) prokuroro rašytinį ~~leidimą~~ **sutikimą**, jeigu **mediciniame mirties liudijime pažymėta, kad yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai arba prašoma kremuoti ekshumuotus žmogaus palaikus.**“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„7 **straipsnis. Kremavimo apribojimai**

1. Draudžiama kremuoti žmogaus palaikus:

1) kai asmuo šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo **ir laidojimo paslaugų teikėjas ar (ir) kremavimo įmonė apie tai informuoti raštu;**

2) jeigu dėl žmogaus palaikų kremavimo tarp mirusiojo artimųjų giminaičių yra kilęs nesutarimas, nurodytas šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, ir apie tai **laidojimo paslaugų teikėjas ar (ir) kremavimo įmonė yra informuota informuoti raštu;**

3) kai ~~žmogaus palaikai neatpažinti~~ **nenustatyta mirusiojo asmens tapatybė;**

4) kai ~~žinoma ar įtariama, kad asmens mirties priežastis yra nusikalstama veika, jei mediciniame mirties liudijime pažymėta, kad yra bent viena iš sąlygų, nurodytų Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatyme, kada asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo apie tai nedelsdamas pranešti policijai, ir dėl to vyksta ikiteisminis tyrimas negautas rašytinis prokuroro sutikimas kremuoti žmogaus palaikus.~~

5) jei negautas rašytinis prokuroro sutikimas, kai norima kremuoti ekshumuotus žmogaus palaikus.

2. Kai žmogaus palaikai neatpažinti arba kai įtariama, kad žmogaus mirties priežastimi gali būti nusikalstama veika ir dėl to buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, žmogaus palaikai ne kremuojami, o **Žmogaus palaikai, kuriuos draudžiama kremuoti**, laidojami tradiciniu būdu – užkasami į žemę.

3. Laidojimo paslaugų teikėjas privalo informuoti kremavimo įmonę apie kilusį nesutarimą tarp mirusiojo artimųjų giminaičių.“

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kremavimo įmonė, privalo užtikrinti, kad jos vykdoma veikla nesukeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai vykdydama veiklą, privalo laikytis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų aplinkosaugos reikalavimų.“

5 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Laidojimo paslaugų teikėjas privalo:

1) teikti laidojimo paslaugas laikydamasis sveikatos apsaugos ministro nustatytų visuomenės sveikatos saugos reikalavimų;

2) teikti žmogaus palaikų pirminio vežimo ir žmogaus palaikų vežimo laidoti **ar kremuoti** paslaugas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis ir šio įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka **laikantis šio įstatymo 22 straipsnyje nustatytų reikalavimų**;

3) bendraudamas su laidojančiu asmeniu ir mirusio asmens artimaisiais, susilaikyti nuo veiksmų, kuriais būtų ignoruojami jų įsitikinimai, ir laikydamasis laidojančio asmens nurodymų sudaryti sąlygas laidotuvių dalyvauti teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotų religinių bendruomenių ir bendrijų atstovams, kitiems asmenims;

4) užtikrinti, kad laidojimo paslaugų teikimas atitiktų aplinkos ministro nustatytus laidojimo paslaugų teikimo kokybės reikalavimus;

5) laikytis kitų laidojimo paslaugų teikėjui teisės aktuose nustatytų pareigų **atsisakyti vežti žmogaus palaikus kremuoti, jei yra bent vienas iš šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų atvejų, dėl kurių žmogaus palaikai negali būti kremuoti**;

6) raštu informuoti kremavimo įmonę, kad tarp mirusiojo artimųjų giminaičių yra kilę nesutarimų dėl mirusiojo palaikų kremavimo ir (ar) kad mirusysis yra pareiškęs nesutikimą dėl savo palaikų kremavimo, jei laidojimo paslaugų teikėjas apie tai informuotas raštu.“

6 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Žmogaus palaikų ~~gabenimas~~ **vežimas**

1. Teikiant laidojimo paslaugas, žmogaus palaikai ~~gabenami~~ **vežami** Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus atitinkančiomis transporto priemonėmis ir laikantis Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintų žmonių palaikų ~~gabenimo~~ reikalavimų.“

2. Žmogaus palaikai į užsienio valstybes, 1973 m. spalio 26 d. Strasbūre priimto **Susitarimo dėl mirusiųjų kūnų pervežimo (toliau – susitarimas)** šalis, vežami turint Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduotą leidimą ~~vežti mirusiojo kūną dokumentą (mirusiojo kūno laissez-passer)~~, išskyrus atvejus, kai žmogaus palaikai per Lietuvos Respublikos teritoriją ~~gabenami~~ **vežami** tranzitu turint užsienio valstybės **susitarimo** šalies kompetentingos institucijos išduotą leidimą ~~vežti mirusiojo kūną dokumentą (mirusiojo kūno laissez-passer)~~. Žmogaus palaikai į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, taip pat iš

šių valstybių per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu vežami apie tai informavus Vyriausybės įgaliotą instituciją Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

3. Žmogaus palaikų pirminis vežimas atliekamas gavus Vyriausybės įgaliotos institucijos palaikui, išskyrus į Lietuvos Respubliką iš užsienio valstybių įvežtus žmogaus palaikus, vežami laidoti ar kremuoti turint Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka išduotą medicininį mirties liudijimą, kuriame pažymima, ar nėra šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje, 19 straipsnyje ar kituose teisės aktuose nurodytų apribojimų, dėl kurių žmogaus palaikai negali būti vežami kremuoti ar balzamuoti. Žmogaus palaikų gabenimo vežimo patologinės anatomijos tyrimams ar teismo medicinos ekspertizėms ir tyrimams tvarką nustato Vyriausybės įgaliotos institucijos.

4. Asmenų, kurie sirgo pavojingomis arba ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, įrašytomis į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą, arba buvo šių ligų sukėlėjų nešiotojai, palaikų gabenimo vežimo tvarką nustato Sveikatos apsaugos ministerija.

5. Žmogaus palaikams gabenanti iš užsienio valstybių į Lietuvos Respublikos teritoriją parvežti būtinas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrų nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybių ar konsulinių įstaigų išduotas leidimas mirusiojo žmogaus palaikus parvežti į Lietuvą, išduotas šis leidimas išduodamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrų nustatyta tvarka, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nenustato kitaip. Su šiuo leidimu žmogaus palaikai vežami laidoti ar kremuoti, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys nenustato kitaip.“

7 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„32 straipsnis. Fizinį asmenų atsakomybė atsakomybė

Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šį įstatymą, atsako įstatymų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse ir Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatyta tvarka.“

8 straipsnis. Įstatymo papildymas šeštuoju¹ skyriumi.

Papildyti įstatymą šeštuoju¹ skyriumi:

„ŠEŠTASIS¹ SKYRIUS

JURIDINIŲ ASMENŲ ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

32¹ straipsnis. Juridinių asmenų atsakomybė už kremavimo veiklos pažeidimus

1. Kremavimo veiklos vykdymas neturint šiai veiklai licencijos (jeigu tai neužtraukia baudžiamosios atsakomybės) užtraukia baudą juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis, kitas organizacijas ir jų filialus, nuo dviejų tūkstančių iki keturių tūkstančių eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis, kitas organizacijas ir jų filialus, nuo keturių tūkstančių iki aštuonių tūkstančių eurų.

3. Žmogaus palaikų kremavimas pažeidžiant šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje, 13 straipsnyje nustatytus reikalavimus, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo dviejų tūkstančių iki trijų tūkstančių keturių šimtų eurų.

5. Kremavimo veiklos vykdymas pažeidžiant šio įstatymo 14 straipsnio 1, 2 dalyse nustatytus reikalavimus, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo trijų šimtų iki šešių šimtų dvidešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo šešių šimtų dvidešimt iki vieno tūkstančio eurų.

7. Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms pažeidimas užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo vieno tūkstančio penkių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.

8. Šio straipsnio 7 dalyje numatytas pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą kremavimo įmonei nuo dviejų tūkstančių iki trijų tūkstančių dviejų šimtų eurų.

32² straipsnis. Bylų dėl ekonominių sankcijų skyrimo juridiniams asmenims nagrinėjimas

Šio įstatymo 32¹ straipsnyje nurodytus pažeidimus tiria, protokolus surašo ir bylas dėl ekonominių sankcijų juridiniams asmenims, įskaitant užsienio valstybių juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ir jų filialams, skyrimo pagal kompetenciją nagrinėja aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

32³ straipsnis. Nutarimo skirti ekonominę sankciją vykdymas ir baudų įskaitymas į valstybės biudžetą

Nutarimas skirti ekonominę sankciją vykdomas ir baudos į valstybės biudžetą įskaitomos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras iki 2018 m. vasario 28 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Asmenų, kurių mirties faktas patvirtintas medicininiu mirties liudijimu, išduotu iki 2018 m. spalio 31 d., palaikai vežami ir kremuojami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-11-03

2017-10-31

Teisės ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017-10-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-157 14
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Papildyti 14 straipsnio 2 dalį 9 punktu:

„9) žyma, ar yra / nėra bent viena iš sąlygų, nurodytų šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras iki 2018 m. vasario 28 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2017-11-03

Teisės aktų personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis

2017-10-31

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-157 14
STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

Vilnius

d. Nr.

1 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Papildyti 14 straipsnio 2 dalį 9 punktu:

„9) žyma, ar yra / nėra bent viena iš sąlygų, nurodytų šio įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras iki 2018 m. vasario 28 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-11-07

SUSILAUŠIŲ SPECIALISTĖ
REGINA JURKONIŪTĖ
2017-10-31

Teisės ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017-10-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 369 IR 589 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 369 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 369 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„369 straipsnis. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų kapinių priežiūros, kremavimo veiklos vykdymo ir žmogaus palaikų vežimo reikalavimų pažeidimas

1. Kapinių tvarkymo taisyklių ar kitų kapinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas

užtraukia įspėjimą arba baudą nuo keturiolikos iki šešiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.

3. Kapinių priežiūrėtojų kaupiamų duomenų tvarkymas pažeidžiant kapinių priežiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo reikalavimus

užtraukia baudą asmenims nuo trisdešimt iki šešiasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

5. Žmogaus palaikų vežimas transporto priemonėmis, kurios neatitinka žmonių palaikams vežti skirtoms transporto priemonėms nustatytų teisės aktų reikalavimų, kai laikytis šių reikalavimų privaloma įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais atvejais,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo devyniasdešimt iki vieno šimto penkiasdešimt eurų ar vairuotojams nuo trisdešimt iki devyniasdešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki dviejų šimtų eurų ar vairuotojams nuo devyniasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.

7. Žmogaus palaikų vežimas į užsienio valstybes, 1973 m. spalio 26 d. Strasbūre priimto Susitarimo dėl mirusiųjų kūnų pervežimo (toliau šiame straipsnyje – susitarimas) šalis, neturint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoto dokumento (mirusiojo kūno *laissez-passer*), išskyrus atvejus, kai žmogaus palaikai per Lietuvos Respublikos teritoriją vežami tranzitu turint užsienio valstybės susitarimo šalies kompetentingos institucijos išduotą dokumentą (mirusiojo kūno *laissez-passer*),

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų ar vairuotojams nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

8. Šio straipsnio 7 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų šimtų keturiasdešimt iki keturių šimtų aštuoniasdešimt eurų ar vairuotojams nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

9. Žmogaus palaikų vežimas į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, ar vežimas tranzitu iš jų, apie tai nustatyta tvarka neinformavus Vyriausybės įgaliotos institucijos

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų ar vairuotojams nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

10. Šio straipsnio 9 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų šimtų keturiasdešimt iki keturių šimtų aštuoniasdešimt eurų ar vairuotojams nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

11. Žmogaus palaikų vežimas laidoti ar kremuoti neturint Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka išduoto medicininio mirties liudijimo

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų ar vairuotojams nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

12. Šio straipsnio 11 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų šimtų keturiasdešimt iki keturių šimtų aštuoniasdešimt eurų ar vairuotojams nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

13. Žmogaus palaikų vežimas kremuoti, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti vežti kremuoti žmogaus palaikus

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų ar vairuotojams nuo šešių šimtų iki vieno tūkstančio eurų.

14. Šio straipsnio 13 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių dviejų šimtų eurų ar vairuotojams nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio keturių šimtų eurų.

15. Kremavimo veiklos vykdymas be licencijos

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų.

16. Šio straipsnio 15 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.

17. Žmogaus palaikų kremavimas, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti kremuoti žmogaus palaikus, arba kremavimo procedūros reikalavimų nesilaikymas

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų.

18. Šio straipsnio 17 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių dviejų šimtų eurų.

19. Kremavimo atvejų neregistravimas arba registravimas pažeidžiant teisės aktuose nustatytus reikalavimus ar teisės aktuose nustatytų privalomų saugoti su kremavimu susijusių dokumentų nesaugojimas

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų.

20. Šio straipsnio 19 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki keturių šimtų keturiasdešimt eurų.

21. Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms pažeidimas užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

22. Šio straipsnio 21 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio penkių šimtų iki dviejų tūkstančių dviejų šimtų eurų.

2 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 589 straipsnio 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31) aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos rezervatų direktorių bei saugomų teritorijų valstybinio valdymo ir kontrolės įstaigų, kitų institucijų, kurių pareigūnams įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka suteikti įgaliojimai atlikti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, – dėl šio kodekso 48 straipsnio 1, 2 dalyse, 110, 111, 114, 235, 236, 236¹, 237, 238, 239, 241, 242, 243, 243¹, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293 straipsniuose, 294 straipsnio 2 dalyje, 295 straipsnio 1, 2 dalyse, 296 straipsnio 2 dalyje, 299 straipsnio 3 dalyje, 303, 304, 304¹, 304², 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 318, 346, 369 straipsnio 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 dalyse, 505, 507, 546 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

2. Pakeisti 589 straipsnio 48 punktą ir jį išdėstyti taip:

„48) Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos – dėl šio kodekso 45 straipsnyje, 48 straipsnio 1, 2 dalyse, 49 straipsnio 1, 2, 4 dalyse, 52, 53 straipsniuose, 224 straipsnio 1 dalyje, 369 straipsnio 7, 8, 9, 10 dalyse 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

3. Pakeisti 589 straipsnio 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49) policijos – dėl šio kodekso 48, 62, 63, 65, 69, 71, 72, 73, 74 straipsniuose, 75 straipsnio 1 dalyje, 76, 77, 78, 80, 88, 89, 95 straipsniuose, 98 straipsnio 1 dalyje, 108, 109, 115, 122, 125, 127, 130, 131, 133, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171 straipsniuose, 172 straipsnio 1, 2 dalyse, 173, 174, 176, 182, 183, 192, 206, 207, 208, 209, 214, 219, 220, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 234¹, 234² straipsniuose, 281 straipsnio 1, 2 dalyse, 282, 290, 306, 307, 321, 336, 339, 340, 342, 346, 366, 367, 368 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6, 11, 12, 13, 14 dalyse, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 1, 2, 3, 5 dalyse, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433 straipsniuose, 434 straipsnio 1, 3 dalyse, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 473, 474 straipsniuose, 479 straipsnio 5, 6 dalyse, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495 straipsniuose, 496 straipsnio 1, 2 dalyse, 506 straipsnio 1, 2, 4, 5, 6 dalyse, 507, 508, 511, 512, 513, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 527, 528, 530, 532, 534, 535, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 546, 553 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-11-03

2017-10-31
2017-10-31

Tiesioginio personalo
administravimo direktorius
Egidijus Anulis
2017-10-31

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 369 IR 589 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 369 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 369 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„369 straipsnis. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų kapinių priežiūros, **kremavimo veiklos vykdymo** ir žmogaus palaikų ~~gabenimo~~ **vežimo** transporto priemonėmis **vežimo** reikalavimų pažeidimas

1. Kapinių tvarkymo taisyklių ar kitų kapinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas

užtraukia įspėjimą arba baudą nuo keturiolikos iki šešiasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.

3. Kapinių priežiūrėtojų kaupiamų duomenų tvarkymas pažeidžiant kapinių priežiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo reikalavimus

užtraukia baudą **asmenims** nuo trisdešimt iki šešiasdešimt eurų **ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.**

4. Šio straipsnio 3 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą **asmenims** nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų **ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.**

5. Žmogaus palaikų ~~gabenimas~~ **vežimas** transporto priemonėmis, kurios neatitinka žmonių palaikams ~~gabenti~~ **vežti** skirtoms transporto priemonėms nustatytų teisės aktų reikalavimų, kai laikytis šių reikalavimų privaloma įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytais atvejais,

užtraukia baudą **juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo devyniasdešimt iki vieno šimto penkiasdešimt eurų ar vairuotojams** nuo trisdešimt iki devyniasdešimt eurų.

6. Šio straipsnio 5 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą **juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto penkiasdešimt iki dviejų šimtų eurų ar vairuotojams** nuo devyniasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų.

7. Žmogaus palaikų **vežimas į užsienio valstybes**, 1973 m. spalio 26 d. Strasbūre priimto Susitarimo dėl mirusiųjų kūnų pervežimo (toliau šiame straipsnyje – susitarimas) šalis, neturint Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduoto dokumento (mirusiojo kūno *laissez-passer*), išskyrus atvejus, kai žmogaus palaikai per Lietuvos Respublikos teritoriją vežami tranzitu turint užsienio valstybės susitarimo šalies kompetentingos institucijos išduotą dokumentą (mirusiojo kūno *laissez-passer*),

užtraukia baudą **juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų ar vairuotojams** nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

8. Šio straipsnio 7 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų šimtų keturiasdešimt iki keturių šimtų aštuoniasdešimt eurų ar vairuotojams nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

9. Žmogaus palaikų vežimas į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, ar vežimas tranzitu iš jų, apie tai nustatyta tvarka neinformavus Vyriausybės įgaliotos institucijos

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų ar vairuotojams nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

10. Šio straipsnio 9 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų šimtų keturiasdešimt iki keturių šimtų aštuoniasdešimt eurų ar vairuotojams nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

11. Žmogaus palaikų vežimas laidoti ar kremuoti neturint Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo nustatyta tvarka išduoto medicininio mirties liudijimo

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų ar vairuotojams nuo šešiasdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų.

12. Šio straipsnio 11 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo dviejų šimtų keturiasdešimt iki keturių šimtų aštuoniasdešimt eurų ar vairuotojams nuo vieno šimto dvidešimt iki dviejų šimtų keturiasdešimt eurų.

13. Žmogaus palaikų vežimas kremuoti, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti vežti kremuoti žmogaus palaikus

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų ar vairuotojams nuo šešių šimtų iki vieno tūkstančio eurų.

14. Šio straipsnio 13 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių dviejų šimtų eurų ar vairuotojams nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio keturių šimtų eurų.

15. Kremavimo veiklos vykdymas be licencijos

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų.

16. Šio straipsnio 15 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių eurų.

17. Žmogaus palaikų kremavimas, esant aplinkybėms, dėl kurių privaloma atsisakyti kremuoti žmogaus palaikus, arba kremavimo procedūros reikalavimų nesilaikymas

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio šešių šimtų eurų.

18. Šio straipsnio 17 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio šešių šimtų iki dviejų tūkstančių dviejų šimtų eurų.

19. Kremavimo atvejų neregistravimas arba registravimas pažeidžiant teisės aktuose nustatytus reikalavimus ar teisės aktuose nustatytų privalomų saugoti su kremavimu susijusių dokumentų nesaugojimas

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno šimto keturiasdešimt iki trijų šimtų eurų.

20. Šio straipsnio 19 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo trijų šimtų iki keturių šimtų keturiasdešimt eurų.

21. Aplinkosaugos reikalavimų kremavimo įmonėms pažeidimas

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.

22. Šio straipsnio 21 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai,

užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo vieno tūkstančio penkių šimtų iki dviejų tūkstančių dviejų šimtų eurų.

2 straipsnis. 589 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 589 straipsnio 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31) aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, valstybinių rezervatų, valstybinių parkų ir biosferos rezervatų direkcijų bei saugomų teritorijų valstybinio valdymo ir kontrolės įstaigų, kitų institucijų, kurių pareigūnams įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka suteikti įgaliojimai atlikti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, – dėl šio kodekso 48 straipsnio 1, 2 dalyse, 110, 111, 114, 235, 236, 236¹, 237, 238, 239, 241, 242, 243, 243¹, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293 straipsniuose, 294 straipsnio 2 dalyje, 295 straipsnio 1, 2 dalyse, 296 straipsnio 2 dalyje, 299 straipsnio 3 dalyje, 303, 304, 304¹, 304², 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 318, 346, **369 straipsnio 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 dalyse**, 505, 507, 546 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

2. Pakeisti 589 straipsnio 48 punktą ir jį išdėstyti taip:

„48) Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos – dėl šio kodekso 45 straipsnyje, 48 straipsnio 1, 2 dalyse, 49 straipsnio 1, 2, 4 dalyse, 52, 53 straipsniuose, 224 straipsnio 1 dalyje, **369 straipsnio 7, 8, 9, 10 dalyse** 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

3. Pakeisti 589 straipsnio 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49) policijos – dėl šio kodekso 48, 62, 63, 65, 69, 71, 72, 73, 74 straipsniuose, 75 straipsnio 1 dalyje, 76, 77, 78, 80, 88, 89, 95 straipsniuose, 98 straipsnio 1 dalyje, 108, 109, 115, 122, 125, 127, 130, 131, 133, 134, 137, 142, 143, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 170, 171 straipsniuose, 172 straipsnio 1, 2 dalyse, 173, 174, 176, 182, 183, 192, 206, 207, 208, 209, 214, 219, 220, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 234¹, 234² straipsniuose, 281 straipsnio 1, 2 dalyse, 282, 290, 306, 307, 321, 336, 339, 340, 342, 346, 366, 367, 368 straipsniuose, 369 straipsnio 5, 6, **11, 12, 13, 14 dalyse**, 414, 415, 416, 417, 420, 421, 422, 423, 424 straipsniuose, 426 straipsnio 1, 2, 3, 5 dalyse, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433 straipsniuose, 434 straipsnio 1, 3 dalyse, 436, 438 straipsniuose, 439 straipsnio 2 dalyje, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 473, 474 straipsniuose, 479 straipsnio 5, 6 dalyse, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495 straipsniuose, 496 straipsnio 1, 2 dalyse, 506 straipsnio 1, 2, 4, 5, 6 dalyse, 507, 508, 511, 512, 513, 518, 519, 520, 521, 523, 524, 527, 528, 530, 532, 534, 535, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 546, 553 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų;“.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas
Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. lapkričio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

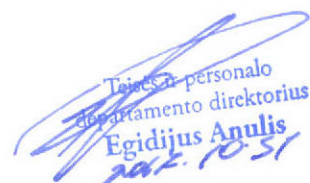

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2017-11-08

2017-10-31

Teisės personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017.10.31

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

**2017 M. SPALIO 30 D. ĮVYKUSIO SUINTERESUOTŲ INSTITUCIJŲ PASITARIMO
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-
1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ŠEŠTUOJU¹
SKYRIUMI ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS MIRTIES
NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-157 14 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ
NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 369 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTŲ PROTOKOLAS**

2017 m. spalio *M* d. Nr. D4- *189*
Vilnius

Pasitarimas įvyko 2017 m. spalio 30 d., 13.00 val. Aplinkos ministerijos 421 kab.

Pasitarimo pirmininkė – Monika Biraitė-Juodvalkienė Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento direktoriaus pavaduotoja.

Pasitarimo sekretorė – Vaiva Rumbutienė Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvavo: Marius Jašinskas – Vidaus reikalų ministerijos Teisės departamento Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus patarėjas; Kristina Jokimaitė – Sveikatos apsaugos ministerijos Pirminio lygio koordinavimo skyriaus vyr. specialistė; Eglė Maziliauskienė – Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Lietuvos kriminalinės policijos biuro tyrėja; Alvydas Tumasonis – Vidaus reikalų ministerijos Viešojo saugumo politikos departamento Visuomenės saugumo skyriaus patarėjas.

SVARSTYTA. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2017-09-21 išvadoje Nr. NV- 2407 pateiktą 1 pastabą, vertintą, ar esant visoms sąlygoms, nustatytoms Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo (toliau – ŽMNKBĮ) 12 straipsnio 2 dalyje, turėtų būti draudžiama kremuoti žmogaus palaikus.

NUTARTA. Nekeisti ŽMNKBĮ 12 straipsnio 2 dalies, kurioje reglamentuotos sąlygos, kada Asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo nedelsdamas pranešti apie tai policijai, nes esant šioms sąlygoms visada pradedamas ikiteisminis tyrimas, todėl draudžiama kremuoti žmogaus palaikus. Sveikatos apsaugos ministerija šiuo metu rengia Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 pakeitimo įstatymo projektą (TAIS Nr. 16-12255(2)), kuriame bus apsispręsta, kokiais atvejais asmens mirties faktą nustatęs asmuo privalo nedelsdamas pranešti apie tai policijai (pradedamas ikiteisminis tyrimas).

Posėdžio pirmininkė

Monika Biraitė-Juodvalkienė

Posėdžio sekretorė

Vaiva Rumbutienė

Teisės akto arba teisės akto projekto pavadinimas					Laikas, valandomis		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
Eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmai	tikslinė grupė	kilmė	T _v	T _i	C _v	P	C _i	F	L	Q (F x L)	$AN_{vv} = (C_v \times P \times T_v + C_i \times T_i) \times Q$
1. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymas Nr. X-1404 (toliau – Įstatymas)													
1.1.	Įstatymo 22 str. 2 d. žmogaus palaikai į užsienio valstybes vežami turint Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduotą leidimą vežti mirusiojo kūną (<i>laissez-passer</i>), išskyrus atvejus, kai žmogaus palaikai per Lietuvos Respublikos teritoriją gabenami tranzitu turint užsienio valstybės kompetentingos institucijos išduota leidimą vežti mirusiojo kūną (<i>laissez-passer</i>).	Kompetentingai institucijai teikiami dokumentai siekiant gauti dokumentą – mirusiojo kūno <i>laissez-passer</i>	Laidojimo paslaugų teikėjai, pageidaujantys vežti žmogaus palaikus į užsienio valstybes	Nacionalinė teisė	0,33	-	6,5	1,25	-	0,5*	120	60	160,88
													$AN_{ta}^G = \Sigma AN_{ij} = 160,88$
2. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo šeštuoju ¹ skyriumi įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) galima sukelti administracinė našta													

2.1.	Istatymo projekto Nr. 1 6 str. (Istatymo 22 str. 2 d.) 2. Žmogaus palaikai į užsienio valstybes, 1973 m. spalio 26 d. Strasbūre priimto Susitarimo dėl mirusiųjų kūnų pervežimo (toliau – susitarimas) šalis, vežami turint Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka išduotą dokumentą (mirusiojo kūno <i>laissez-passer</i>), išskyrus atvejus, kai žmogaus palaikai per Lietuvos Respublikos teritoriją vežami tranzitu turint užsienio valstybės susitarimo šalies kompetentingos institucijos išduotą dokumentą (mirusiojo kūno <i>laissez-passer</i>). Žmogaus palaikai į užsienio valstybes, kurios nėra susitarimo šalys, taip pat iš šių valstybių per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu vežami apie tai informavus Vyriausybės įgaliotą instituciją Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.	Kompetentin gai institucijai teikiami dokumentai siekiant gauti dokumentą – mirusiojo kūno <i>laissez- passer</i>	Laidojimo paslaugų teikėjai, pageidauja ntys vežti žmogaus palaikus į užsienio valstybes – Susitarimo šalis	Nacionalin ė teisė	0,33		6,5	1,25	-	0,5*	60**	30	80,44
		Kompetentin gai institucijai teikiama informacija	Laidojimo paslaugų teikėjai, pageidaujanty s vežti žmogaus palaikus į užsienio valstybes – ne Susitarimo šalis	Nacionalin ė teisė	0,16 6	-	6,5	1, 25	-	0,5*	60**	30	40,46
													$AN_{ta}^N = \Sigma$ $AN_{ij} = 120,90$
Istatymo projekto Nr. 1 sukeliamas numatomas administracinės naštos pokytis (Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais)													
$AN^P = AN_{ta}^N - AN_{ta}^G$ Pastaba. Neigiamas skirtumas rašomas skliaustuose.													(-39,98)

Ataskaitą užpildė

Statybos ir teritorijų planavimo departamento
Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė

Vaiva Rumbutienė

* Numatoma, kad kiekvienas laidojimo paslaugų teikėjas bent vieną kartą per dvejus metus žmogaus palaikus gabena į užsienio valstybes.

** Numatoma, kad 50 % laidojimo paslaugų teikėjų žmogaus palaikus gabena į užsienio valstybes, susitarimo šalis, ir 50 % laidojimo paslaugų teikėjų žmogaus palaikus gabena į užsienio valstybes, ne susitarimo šalis.

NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO PAŽYMA

Projektų pavadinimas	Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 straipsnių pakeitimo ir papildymo šeštuoju ¹ skyriumi įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1), Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 369 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3) (toliau kartu – Įstatymų projektai).
Projektų rengėjas	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento (direktorius Marius Narmontas, tel. 8~706 63608, el. p. marius.narmontas@am.lt) Teritorijų planavimo skyriaus vyriausioji specialistė Vaiva Rumbutienė, tel. 8~706 63593, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt.
Projektų tikslas	Įstatymų projektų tikslas – aiškiai reglamentuoti žmogaus palaikų vežimo klausimus ir nustatyti atsakomybę už Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo reikalavimų pažeidimus.
Poveikis laidojimo paslaugų teikimo ir kremavimo veiklos sričiai	Siūlomo projekto poveikio įvertinimas Neigiamų pasekmių laidojimo paslaugų teikimo, kremavimo ir balzamavimo veiklų sričiai nenumatoma. Nepriėmus Įstatymų projektų nebus aiškiai reglamentuotas žmogaus palaikų vežimas ir nebus nustatytos baudos už Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo reikalavimų pažeidimus.
Poveikis valstybės finansams	Įstatymo projekto įgyvendinimas papildomų išlaidų iš valstybės biudžeto nepareikalaus. Galimos papildomos pajamos į valstybės biudžetą.
Poveikis administracinei naštai	Nenumatomas.
Kita svarbi informacija Nėra.	
Informacija apie asmenį ir instituciją, atsakingą už poveikio vertinimą	
Vardas ir pavardė	Vaiva Rumbutienė
Pareigos	Vyriausioji specialistė
Institucija (padalinys)	Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo departamento Teritorijų planavimo skyrius
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	8~706 63593, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-11-03

VYRIAUSIOJI SPECIALISTĖ
VAIVA RUMBUTIENĖ
2017-10-31

Tėties ir personalo
departamento direktorius
Egidijus Anulis
2017-10-31

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO
NR. X-1404 2, 6, 7, 11, 20, 22, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ŠEŠTUOJU¹
SKYRIUMI ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU – ŽPLĮ PROJEKTAS),
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-157 14 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU – ŽMNKBĮ PROJEKTAS)
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO
369 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(TOLIAU KARTU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI)
(TAP NR. 16-769(5), 17-1281(3), 16-770(5)) (TAIS NR. 17-8021(5), 17-8022(5), 17-8023(5))**

2017-11-07 Nr. NV-2826

Vilnius

Įvertinę pakartotinai pateiktų Įstatymų Projektų atitiktį galiojantiems įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, pažymime, kad esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Rimvydas Pilibaitis